

ČESKÁ REPUBLIKA

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže Joštova 8, Brno	
Došlo: 18-02-2005	
Číslo: 1513/05	Vyřizuje:
Přílohy:	

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Tesáka, Ph.D. a soudců JUDr. Jaroslavy Skoumalové a Mgr. Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobce společnosti Česká rafinérská, a.s. se sídlem v Litvínově, Záluží 2, právně zast. JUDr. Jindřiškou Munkovou, advokátkou v Praze 1, Národní třída 10, proti žalovanému předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, se sídlem v Brně, Joštova 8, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 16.5.2003, č.j. R 73/2002, se zrušuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně dne 30.6.2003 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16.5.2003, č.j. R 73/2002. Tímto rozhodnutím bylo, ve smyslu ust. § 61 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), změněno rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 31.10.2002, č.j. S 142/02-2186/02-VO II.

Posledně zmiňovaným rozhodnutím bylo vysloveno, že žalobce zneužil svého dominantního postavení na trhu petrochemických surovin (zahrnujícím subtrhy primárního benzínu, hydrokrakovaného vakuovaného destilátu, plynového oleje, LPG, vakuového/visbreakingového zbytku pro POX, černého destilátu, polymeračního hexanu,

izopentanu, a technického bezínu), tím, že v rámci vyjednávání o podmínkách dodávek těchto surovin pro období od 1.6.2002 přerušil dne 31.5.2002 ve 24.00 hodin na dobu cca 39 hodin bez objektivně ospravedlnitelného důvodu dodávky těchto surovin svému dlouhodobému odběrateli, společností CHEMOPETROL, a.s. (dále též CHL), čímž porušil ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen zákon o ochraně hospodářské soutěže), na újmu zmiňované společnosti, jakož i dalších pěti soutěžitelů, odebírajících od této společnosti petrochemické výrobky (výrok 1). Toto jednání bylo dále (výrokem 2) žalobci (dále též ČER) do budoucna zakázáno, a to s odkazem na ust. § 11 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Výrokem 3 tohoto rozhodnutí byla žalobci (za porušení § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže) uložena, ve smyslu § 22 odst. 2 citovaného zákona, pokuta ve výši 8.000.000,- Kč, splatná ve lhůtě 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Prvostupňový orgán ve velmi obsáhlém odůvodnění svého rozhodnutí především podal charakteristiku účastníků daného správního řízení, tedy žalobce a společnosti CHEMOPETROL, a.s. V případě žalobce (poté co konstatoval předmět jeho podnikání) se soustředil především na popis struktury jeho akcionářů. Konstatoval, že majoritním akcionářem je společnost UNIPETROL, a.s., která vlastní akcie v počtu odpovídajícím podílu na základním kapitálu ČER ve výši 50,995 %; zbývající akcionáři, společnosti AgipPetroli International B.V., CONOCO CENTRAL and EASTERN EUROPE HOLDING B.V. a SHELL OVERSEAS INVESTMENTS B.V. drží zbývající akcie, vždy ve výši 16,335 %; tito akcionáři jsou sdruženi v konsorciu IOC, které není právnickou osobou. Pokud jde dále o popis rozhodování valné hromady společností ČER, pro její usnášeníschopnost je (dle stanov společnosti) nutná přítomnost akcionářů disponujících akciemi se jmenovitou hodnotou, představující nejméně 67,5% základního kapitálu společnosti. V praxi tato skutečnost vyžaduje vždy nezbytnou účast majoritního akcionáře a minimálně dvou akcionářů IOC (samotní akcionáři IOC potřebným podílem akcií nedisponují). Způsob hlasování na valné hromadě odvisí od povahy jednotlivých případů. Mimo jiné tak v záležitostech týkajících se schvalování dlouhodobých podnikatelských a investičních plánů, ročních podnikatelských plánů (včetně provozních a investičních rozpočtů), schvalování jakékoli další podnikatelské nebo provozní činnosti společnosti, jakož i schvalování smluvních závazků, nebo změn a doplňků stávajících smluvních závazků mimo rámec již schváleného podnikatelského plánu, které přesahují limity v odůvodnění blíže specifikované, je potřebný hlas akcionářů, disponujících minimálně 67,5 % všech hlasů. V této otázce tedy prvostupňový orgán uzavřel, že zásadní podnikatelská rozhodnutí, včetně podmínek smluv na dodávky rafinérských produktů přesahujících jeden rok, či přesahujících stanovené objemové nebo finanční vyjádření za rok (to znamená i podmínek smluv na dodávku petrochemických surovin do CHL), podléhají souhlasu (dohodě) nejméně tří akcionářů ČER, přičemž vždy jedním z nich musí být společnost UNIPETROL, a.s. Statutární orgán ČER (představenstvo) má, dle stanov společnosti, celkem sedm členů, z toho čtyři jsou delegováni zástupci majoritního akcionáře, zbývající tři místa připadají na akcionáře sdružené v konsorciu IOC. Představenstvo je usnášeníschopné, je-li na jeho zasedání přítomno nejméně pět členů; k přijetí usnesení je pak třeba pěti hlasů členů představenstva. Obdobným způsobem popsal prvostupňový orgán též předmět podnikání, jakož i strukturu a způsob rozhodování valné hromady a představenstva společnost CHL. V této souvislosti je v odůvodnění především konstatováno, že jediným akcionářem CHL je společnost UNIPETROL, a.s.

V další části odůvodnění (označené jako „Zjištěné skutečnosti“) se správní orgán zabýval existujícími vztahy mezi ČER a CHL. Konstatoval v této souvislosti velmi úzkou

provázanost výrobních technologií obou společností, z čehož dovodil velmi vysokou míru vzájemné závislosti. Pokud se týká společnosti CHL, ta nedisponuje dostatečnou infrastrukturou pro případný alternativní nákup vstupů od jiných producentů (zejména stáček zařízení a sklady vlastnicky náleží ČER; v případě některých vstupů nelze taktéž předpokládat jejich dopravitelnost jiným, než stávajícím způsobem). Dle názoru prvostupňového orgánu lze tedy v tomto případě hovořit o praktické nemožnosti realizovat alternativní dodávky v objemu potřebném pro zajištění plynulé výroby. Tyto závěry platí obdobně i pro společnost ČER. Zde správní orgán především poukázal na skutečnost, že společnost CHL je, v důsledku propojení produktovody, jeho významným odběratelem; část nezbytných technologických zařízení je vlastněna společností CHL, kdy jednotlivé výkony jsou poskytovány na základě uzavřených smluv.

Prvostupňové rozhodnutí se dále velmi podrobně zabývá okolnostmi, za nichž došlo k vypovězení stávajících dlouhodobých smluv mezi oběma subjekty a následným vyjednáváním podmínek nových. Dodávky na všechny výše popsané suroviny se v období od 1.1.1999 řídily kupními smlouvami ze dne 24.5.1999. Šlo o smlouvy uzavírané na dobu neurčitou s šestiměsíční výpovědní lhůtou, uplatnitelnou nejdříve dne 30.6.2001. V roce 2001 společnost CHL, z důvodu cenové nevýhodnosti, vypověděla dne 18.6.2002 smlouvy na dodávky primárního benzínu HCVD, plynového oleje, LPG, černého destilátu a vakuového/visbreakingového zbytku, a to s šestiměsíční výpovědní lhůtou. V reakci na to vypověděla dne 28.6.2001 ze stejného důvodu a se stejnou výpovědní lhůtou zbývající smlouvy společnost ČER. S ohledem na nastalou situaci, kdy stávající podmínky dodávek měly pozbýt platnosti k 31.12.2002, začala jednání o stanovení nových smluvních podmínek, a to jak mezi společnostmi ČER a CHL, tak i mezi samotnými akcionáři ČER. Vyjednávání se týkalo nejen nových dlouhodobých smluv, ale i podmínek pro přechodné období, tedy do doby uzavření těchto smluv. Ze vzájemné korespondence mezi společnostmi ČER a CHL vyplývá, že mezi nimi došlo k dohodě ve věci množství a jakostních parametrů dodávek s tím, že platební podmínky budou dohodnuty v závislosti na výsledku jednání akcionářů ČER v lednu 2002. Do té doby, pokud jde o stanovení výše cen, obě strany předpokládaly postup ve smyslu § 448 odst. 2 obchodního zákoníku, tedy použití tzv. „obvyklých cen“. V případě některých produktů existoval nicméně nesoulad v konkrétní výši těchto cen a situace byla proto prozatím vyřešena dohodou uzavřenou zástupci obou představenstev dne 4.3.2002. Tato dohoda řešila výši cen od 1.1.2002 do doby uzavření nové dlouhodobé smlouvy, nejdéle však do 31.3.2002. Tato dohoda byla následně dvakrát prolongována a to až do 31.5.2002. Dne 18.5.2002 předložili akcionáři IOC (v reakci na předcházející kalkulaci cen dodávek, předloženou jim společností UNIPETROL, a.s.), takzvaný „finální souhrnný návrh“. V něm se (mimo jiné) uvádí, že návrhy majoritního akcionáře představují jisté zlepšení, stále však nedosahují tržní cenovou kalkulaci, nebo cenovou kalkulaci spravedlivou pro obě strany. Finanční dopad těchto návrhu představuje velmi veliký přesun výnosu z ČER na CHL, a to především v roce 2001, což má za následek vážné poškození ČER; to je pro akcionáře IOC nepřijatelné. Nový návrh (s dobou trvání pět let) představoval nižší cenovou kalkulaci petrochemických surovin než v minulosti, ale také nižší kalkulaci služeb, které ČER nakupuje od CHL a společnosti KAUCUK, a.s. Minoritní akcionáři vyjádřili názor, že i když je celkový finanční dopad pro ČER stále negativní (ve srovnání s rokem 2001), jde o maximální zhoršení, jaké jsou schopni akceptovat. Akcionáři IOC neschválí žádné nové smlouvy ČER, které by byly na základě jakýchkoli jiných obchodních podmínek. V tomto sdělení dále upozornili na skutečnost, že ČER bez potvrzených vhodných kontraktů před koncem měsíce května 2002 nebude schopna od 1.6.2002 dodávat společnosti CHL suroviny. V této

souvislosti akcionáři IOC požádali, aby společnost UNIPETROL, a.s., vyjádřila písemný souhlas nebo odmítnutí těchto podmínek do 22.5.2002 tak, aby v případě negativní odpovědi měly obě strany dostatek času přijmout bezpečná a řádná opatření z této situace plynoucí. Na tento návrh zareagoval majoritní akcionář tím, že nemá zájem situaci jakkoli vyhrcovat a navrhl pokračovat v dalším vyjednávání. Konkrétní návrhy však nepředložil. Na důsledky spočívající v nemožnosti další realizace dodávek společností CHL upozornila ČER své akcionáře dopisem ze dne 24.5.2002. UNIPETROL, a.s., v reakci na toto upozornění navrhl pokračovat v dodávkách surovin za stávajících podmínek i po 31.5.2002; současně s tím navrhl svolání mimořádné valné hromady, kde by mohla být uzavřena konečná dohoda. Dne 28.5.2002 akcionáři IOC sdělili majoritnímu akcionáři, že očekávají odpověď na jejich návrh ze dne 18.5.2002 a upřednostňují projednání celé věci bez přerušení dodávek. Současně s tím předložili návrh na cenové podmínky dodávek pro další provizorní období (měsíce červen a červenec 2002). Na toto sdělení zareagovala společnost UNIPETROL, a.s., dopisem ze dne 29.5.2002, ve kterém dvouměsíční přechodné období (jakožto prostor pro další vyjednávání) akceptovala s tím, že pro toto období předložila svoji představu o úpravě cen dodávek některých surovin. Minoritní akcionáři dopisem ze dne 30.5.2002 vyslovili zklamání nad nepřijetím návrhu jejich podmínek pro provizorní období. V této souvislosti uvedli, že ČER nemůže pokračovat v dodávkách surovin bez dohody akcionářů, přičemž tato situace byla vyvolána v důsledku vypovězení smluv ze strany CHL a následujícím neúspěšným pětiměsíčním vyjednáváním o nových dlouhodobých smlouvách. Minoritní akcionáři jsou připraveni o problému jednat hned v pondělí 3.6.2002 tak, aby přerušení dodávek bylo co nejkratší a aby bylo možné nové smlouvy schválit na valné hromadě dne 14.6.2002. S ohledem na vzniklou situaci navrhl UNIPETROL, a.s., společností ČER dne 31.5.2002 uzavření prozatímní dohody o dodávkách, a to do doby konání mimořádné valné hromady společnosti. ČER tento návrh vyhodnotila jako popření návrhu původního a neakceptovala jej. Téhož dne proběhlo mimořádné zasedání představenstva společnosti ČER. Představenstvo hlasovalo celkem o třech variantách podmínek pokračování dodávek petrochemických surovin, a to po dobu prvních 14 dnů v měsíci červnu 2002; dva z těchto návrhů byly předloženy majoritním akcionářem, jeden návrh předložili akcionáři IOC. Vzhledem k tomu, že o žádném návrhu nebylo dosaženo potřebného souhlasu členů představenstva, nezbylo předsedovi představenstva než konstatovat, že ve věci pokračování dodávek po půlnoci dne 31.5.2002 nebylo přijato žádné usnesení. Dle příslušného zápisu se tak členové představenstva shodli na tom, že společnost ČER suroviny pro petrochemii společnosti CHL nemůže, počínaje dnem 1.6.2002, nadále dodávat. O této situaci bylo informováno vedení společnosti CHL, které přijalo opatření k přechodu provozu do tzv. „teplé zálohy“. K obnovení dodávek došlo dne 2.6.2002, v době kolem 15.00 hod., poté, co byla uzavřena dohoda na dodávky do 31.7.2002.

Dále se správní rozhodnutí zabývalo výší újmy vzniklé společností CHL i dalším subjektům, v důsledku popsaného přerušení dodávek surovin. V případě společností CHL prvostupňový orgán dovodil újmu ve výši 45.664.000,- Kč z titulu ušlého zisku; v případě dalších pěti (blíže specifikovaných) subjektů – odběratelů společnosti CHL konstatoval prvostupňový orgán újmu vyplývající z omezení, resp. výpadků jejich výroby.

K výše popsanému skutkovému stavu věci se mohli vyjádřit oba účastníci správního řízení (ČER i CHL). Společnost ČER především zdůraznila, že nenalezení konsensu mezi akcionáři o podmínkách dalších dodávek společnosti CHL se odrazilo i na hlasování v představenstvu společnosti. Nebyla-li, při vypršení stávající dohody, uzavřena dohoda nová, neexistoval, dle jejího názoru, žádný obecný závazek společností CHL i nadále suroviny

dodávat. Navíc návrh na podmínky dlouhodobých smluv ze dne 18.5.2002 nebyl majoritnímu akcionáři předložen tak, že by o jeho jednotlivostech již nebylo lze dále jednat. Společnost ČER dále zdůraznila, že na možnost zastavení dodávek surovin byl CHL z jeho strany opakovaně upozorňován (nejpozději počátkem března 2002) a měl tak dostatek času se na tuto situaci připravit, tedy zejména zajistit si smlouvy o odběru z alternativních zdrojů. Prvostupňový orgán s touto argumentací vyjádřil nesouhlas s tím, že mezi společnostmi ČER a CHL existovala prokazatelně vůle dodávat i odebírat suroviny; nedošly-li ke shodě jen v otázce cen, neopravňovalo to společnost ČER k přerušení dodávek surovin. Dle názoru prvostupňového orgánu zde i nadále existoval prostor pro další vyjednávání, přičemž nelze přehlédnout postavení ČER na relevantním trhu, které je postavením dominantním.

Tímto způsobem přešel prvostupňový orgán k vymezení relevantního trhu. Z hlediska věcného jej označil za trh petrochemických surovin, se samostatnými subtrhy, jimiž jsou: primární benzín, hydrokrakovaný vakuový destilát, plynový olej LPG, vakuový/visbreakingový zbytek, černý destilát, polymerační hexan, izopentan a technický benzín. K tomu poznamenal, že jednotlivé suroviny nejsou (s výjimkou vakuových/visbreakingových zbytků) vzájemně zastupitelné. Pouze surovina posledně zmiňovaná by mohla být (v závislosti na technologii použité odběrateli) nahrazena některými těžkými topnými oleji. Z hlediska geografického byl relevantní trh vymezen celým územím ČR, neboť odběr surovin by, v případě zájmu dalších subjektů, mohl být realizován vždy za homogenních podmínek. Z hlediska časového jde o trh trvalý. Pokud jde o podíl společností ČER na takto vymezeném relevantním trhu, ten v případě černého destilátu nepřekračuje 20 %, v případě primárního benzínu přesahuje 50 % a v případě ostatních produktů překračuje hranici 50 % výrazně. Při hodnocení věci se prvostupňový orgán neomezil pouze na zjištění podílu společností ČER na relevantním trhu, ale, v intencích uvedených zjištění, též na posouzení jeho tržní síly, ve smyslu ust. § 10 zákona o ochraně hospodářské soutěže. V této souvislosti konstatoval, že v případě všech subtrhů (vyjma subtrhu černého destilátu) přesahuje podíl společnosti ČER 40 % všech dodávek na relevantním trhu. Akcionářské portfolio představuje pro společnost výrazné kapitálové zázemí, umožňující mu i realizaci nákladných investic s dlouhodobou návratností. Správní orgán dále konstatoval vysoký čistý obrát společnosti za rok 2001 a hodnotu jeho majetku, které výrazně převyšují situaci konkurujících soutěžitelů. Pokud se týká struktury trhu, je společnost ČER jediným, respektive výrazně dominantním, dodavatelem. Existují též vysoké bariéry pro vstup dalších soutěžitelů na trh. Prvostupňový orgán tedy uzavřel, že společnost ČER se nachází v dominantním postavení na trhu (§ 10 zákona o ochraně hospodářské soutěže), a to i ve smyslu rozhodovací praxe Evropské komise, respektive Evropského soudního dvora (na jejichž konkrétní rozhodnutí odkázal).

V další části odůvodnění se prvostupňový orgán zabýval posouzením shora popsánoho jednání společností ČER z pohledu zákona. V této souvislosti především konstatoval, že autonomie vůle soutěžitele, nacházejícího se v dominantním postavení na trhu, je do značné míry omezena, neboť soutěžitel v tomto postavení podléhá větší reglementaci z pohledu zákona a musí tedy své obchodní chování regulovat tak, aby nezpůsobil újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Podstata zneužití dominantního postavení vychází ze zákazu chování, které by bylo za normálních soutěžních podmínek přípustné, a to s ohledem na zvláštní odpovědnost za újmu, které by chování takového soutěžitele mohlo způsobit soutěži obecně, i zájmům jednotlivých soutěžitelů a zejména spotřebitelů. Pokud jde o vzájemné

vztahy mezi společnostmi ČER a CHL, prvostupňový orgán především konstatoval jejich vzájemné technologické propojení, vyvolávající existenční závislost společností CHL na dodávkách od společnosti ČER. V případě přerušení dodávek surovin by pro získání alternativních zdrojů bylo třeba značných investičních prostředků a také nepoměrně delšího času k přizpůsobení výrobních technologií i místních podmínek na tuto situaci (kapacita železniční vlečky a podobně). Za daných okolností nemohla společnost CHL zajistit z jiných zdrojů a za srovnatelných podmínek takový objem surovin pro výroby, aby dostála svým smluvním závazkům vůči vlastním odběratelům. Tato závislost se promítá i do vztahu k dalším navazujícím soutěžitelům. Správní orgán zdůraznil, že jakkoli mezi oběma společnostmi neexistovala dohoda o dalších dodávkách, vůle v dodávkách a odběru pokračovat existovala, přičemž obě strany nebyly pouze schopny dojednat ceny za poskytovaná plnění. Dle názoru správního orgánu přitom nebyly vyčerpány všechny možnosti k takové dohodě dospět. Návrhy obou stran v rámci vyjednávání se v průběhu měsíce května 2002 postupně přibližovaly a možnost dohodnout se na oboustraně přijatelném kompromisním řešení byla následně potvrzena i uzavřením dohody ze dne 2.6.2002 (obdobně i v následujícím období). Společnost ČER nebyla taktéž pokračováním dodávek od 1.6.2002 bez jednoznačné dohody o ceně surovin existenčně dotčena; bylo možno využít též například zálohových plateb ze strany společností CHL po dobu dalšího vzájemného intenzivního vyjednávání. Společnost CHL nebyla rovněž odběratelem, který by svou špatnou platební morálkou opakovaně poškozoval dodavatele a zhoršoval tak plnění jeho závazků. Prvostupňový orgán při svém rozhodování vzal v úvahu i složitost kapitálových vazeb, které v daném případě vyjednání smluvních podmínek nepochybně ztížily. Ani tato skutečnost však, dle jeho názoru, neopravňovala společnost ČER vystavit svého dlouhodobého odběratele (a nadto odběratele, který je na těchto dodávkách ve své výrobě vysoce závislý), přerušení dodávek a tím i nutnosti odstavení jeho výroby. Správní orgán přitom přihlédl i k významnosti trhu petrochemických surovin, kde konstatoval, že na takovém trhu mají protisoutěžní praktiky zvláště závazný dopad. Na základě všech těchto skutečností tedy uzavřel, že jednání společností ČER, spočívající v přerušení dodávek surovin do společností CHL, nebylo odůvodněno objektivně ospravedlnitelnými důvody a má proto charakter zneužití dominantního postavení prvně jmenované společnosti, jakožto výrobce a dodavatele těchto surovin. Odkázal v této souvislosti zejména na zásadní rozhodnutí Evropského soudního dvora ze dne 14.2.1978 (United Brands, C 27/76) a rozhodnutí Evropské komise ze dne 29.7.1987 (BBI/Bossey and Hawkes, IV/32.279). Bez významu konečně není, dle názoru správního orgánu, ani skutečnost, že společnost ČER se předmětného jednání dopustila při vědomí svého dominantního postavení na relevantním trhu, a to ve snaze ochránit své zájmy; jednala tedy v nepřímém úmyslu. Lze tedy konstatovat, že, s ohledem na všechny popsané skutečnosti, společnost ČER svým jednáním porušila ust. § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Ve zbytku svého odůvodnění se prvostupňový orgán podrobně vypořádal s výši ukládané pokuty.

Žalobou napadeným rozhodnutím odvolací orgán změnil prvostupňové rozhodnutí ve výroku 1. tak, že vypustil tu jeho část, kterou byla konstatována újma dalších pěti soutěžitelů – odběratelů společnosti CHL (výrok I. druhostupňového rozhodnutí). Výrokem II. žalovaný potvrdil výrok 2. prvostupňového rozhodnutí; výrokem III. změnil bod 3. prvostupňového rozhodnutí tak, že uloženou pokutu snížil na 6.000.000,- Kč. Pokud jde o odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, odvolací orgán se zabýval především rozkladovou námitkou žalobce, kterou považoval za zásadní, a sice posouzením, zda jsou společnosti ČER a CHL osobami

podléhajícími kontrole stejné osoby. Poté, co (ve shodě s rozhodnutím prvostupňového orgánu) zopakoval vlastnické portfolio obou společností i způsob hlasování ve společnosti ČER, žalovaný konstatoval, že zásadní rozhodnutí týkající se podnikání společnosti ČER podléhají schválení nejméně tří jeho akcionářů, kdy přinejmenším jedním z nich musí být vždy společnost UNIPETROL, a.s. Tato společnost nicméně není ve vztahu ke společnosti ČER, i přes podíl ve výši 50,995 % na jejím základním kapitálu, osobou ovládající a uvedený podíl na hlasovacích právech nezakládá, z pohledu práva soutěžního, ani kontrolu, nemůže-li sama o zásadních otázkách podnikání společnosti ČER rozhodovat. O vztazích mezi společnostmi ČER a CHL nelze proto hovořit, ve smyslu soutěžního práva, jako o vztazích mezi sesterskými společnostmi uvnitř koncernu, když společnost UNIPETROL, a.s., společnost ČER samostatně neřídí a její soutěžní chování nemá možnost výlučně sama kontrolovat. Za podstatný argument ve prospěch tohoto závěru svědčí, dle názoru žalovaného, skutečnost, že pokud by společnost UNIPETROL, a.s. byla skutečně ve smyslu obchodního a soutěžního práva ovládající či kontrolující osobou ve vztahu ke společnosti ČER, nemohla by nastat situace řešená v posuzovaném případě – přerušení dodávek společnosti CHL. Pokud by tomu tak skutečně bylo, společnost UNIPETROL, a.s., by nepřipustila přerušení výroby ve své ze 100 % vlastněné dceřinné společnosti, neboť by vztahy mezi společnostmi CHL a ČER z titulu svého postavení vyřešila. Tím že k závadnému jednání došlo, a tím že orgán dozoru obdržel od společnosti CHL podnět k zahájení řízení lze podepřít závěr o tom, že společnostmi CHL a ČER nejsou osobami podléhajícími (ve smyslu soutěžního práva) kontrole ze strany stejné osoby, byť v nich má stejná osoba svůj majetkový podíl. Správní orgán prvního stupně dospěl tedy ke správnému závěru, že jde o nezávislé soutěžitele, ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže, byť mezi nimi existuje významná technologická a tím i určitá ekonomická provázanost.

Dále se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí věnoval posouzení otázky, zda pro přerušení předmětných dodávek ze strany společnosti ČER existoval objektivně ospravedlnitelný důvod. Ve svých úvahách vycházel ze zjištěné existence závislosti společnosti CHL na společnosti ČER (která platí do značné míry i naopak), vyvolané závislosti na dodávkách a vzájemným technologickým propojením. V této souvislosti konstatoval, že prostředí, ve kterém se tyto společnosti nalézají, je determinujícím pro možnost společnosti ČER, vynucovat si plnění, které pro tuto společnost přináší výhody, a to za podmínek, které by tu to bez existence vzájemné závislosti obou společností nebyly. Situace společnosti CHL byla taková, že v okamžiku předložení návrhu konkrétních podmínek spolupráce, včetně podmínek cenových, byla limitována v úvahách o alternativním řešení potřeby srovnatelných odběrů. Společnost ČER svým jednáním stricto sensu nevynucovala uzavření smlouvy na dodávky poté, kdy od 1.1.2002 byly tyto dodávky realizovány pouze na základě prozatímních smluv, avšak při vědomí odběratelovy potřeby mít zajištěnou kontinuální dodávku plnění od dodavatele, vynucovala pro sebe výhodnější cenové podmínky, a to pod hrozbou zastavení dodávek, jež byla následně realizována (viz korespondence obou subjektů). Za situace, kdy si je dodavatel v dominantním postavení vědom své tržní síly a kdy si je také vědom skutečnosti, že odběratel je na jeho dodávkách závislý a že v okamžiku přerušení dodávek nemá v zásadě jakoukoli jinou okamžitou alternativu nahrazení jeho dodávek, nemůže k vynucení plnění, které po svém odběrateli požaduje, použít takový nástroj, jenž by byl vůči jeho odběrateli likvidační – faktické přerušení dodávek. Společnost ČER takový krajní, v daném obchodním vztahu neobvyklý a s ohledem na charakteristiku trhu a nutnost vzájemné spolupráce obou subjektů pro odběratele likvidační, nástroj zvolila, přičemž tuto volbu jí umožnila právě existence jejího dominantního

postavení. Důvodem takového krajního jednání, jenž by bylo možno ospravedlnit, nemůže být, za shora uvedených skutkových okolností, pouhá neexistence konsensu ohledně ceny zboží. Odmítnutí dodávek nemusí být ani za popsaného stavu vždy v rozporu se zákonem, pokud by pro takový postup bylo lze nalézt ospravedlnitelný důvod. Ten zde však, dle názoru žalovaného, neexistoval, a to zejména z toho důvodu, že společnost ČER si (z důvodů již opakovaně uváděných) musela být vědoma nutnosti další spolupráce se společností CHL – její jednání směřovalo jen k vyjednání příznivějších smluvních podmínek. Za významnou lze považovat taktéž skutečnost, že možnosti dalšího vyjednávání nebyly vyčerpány, což se potvrdilo později. Dle názoru žalovaného tedy prvostupňový orgán správně dovodil, že v posuzovaném případě se ze strany společnosti ČER jedná o zneužití dominantního postavení, které, ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, je jednáním dominantnímu soutěžiteli zakázaným, nemá-li k tomuto postupu objektivně ospravedlnitelné důvody.

Žalovaný se zabýval konečně též zbývající podmínkou pro závěr o zneužití dominantního postavení společností ČER, a sice existencí újmy vzniklé jiným soutěžitelům či spotřebitelům. V této souvislosti především uvedl, že nelze zaměňovat pojmy „újma“ a „škoda“, neboť újma nemusí být vždy peněžně kvantifikovatelná. Za újmu lze považovat i jen samotné narušení soutěžního prostředí – pro společnost CHL je tak z hlediska zákona újmou již skutečnost, že jí dominantní soutěžitel přerušil nezbytné dodávky surovin, tedy použil vůči ní po určitou dobu takové praktiky, které jí ztížily její postavení na trhu. Pro společnost CHL to nepochybně znamenalo nutnost zahájit úkony, směřující k minimalizaci přímých škod a další úkony s tím související, jimiž musela na vzniklou situaci reagovat. Už v této skutečnosti tedy lze, dle názoru žalovaného, spatřovat újmu, a to i bez konkrétního vyčíslení vzniklé škody. Nedostatky ve verifikaci ušlého zisku společnosti CHL, jak byl vyjádřen v prvostupňovém rozhodnutí, tedy nemohly mít vliv na závěr o existenci újmy na straně tohoto soutěžitele. Pokud se však týká vzniku škody na straně dalších soutěžitelů (odběratelů společnosti CHL), tu, dle názoru žalovaného, nelze považovat za prokázanou. Doplnovat šetření v tomto směru nicméně odvolací orgán nepovažoval za nezbytné, neboť pojmový znak zneužití dominantního postavení – újma vzniklá jinému soutěžiteli – byl, minimálně ve vztahu ke společnosti CHL, prokazatelně naplněn. Jelikož se však výše pokuty uložené prvostupňovým rozhodnutím odvíjela nejen od újmy ve formě ušlého zisku, vyčíslené společností CHL, ale též od existence újmy dalších soutěžitelů, považoval žalovaný za nezbytné výši pokuty z tohoto pohledu přehodnotit. Z tohoto důvodu tedy změnil třetí výrokovou část prvostupňového rozhodnutí a uloženou sankci přiměřeně snížil; rovněž v této souvislosti změnil první výrokovou část, a to vypuštěním věty o újmě způsobené pěti dalším soutěžitelům.

Ve zbytku odůvodnění se žalovaný vypořádal s dalšími námitkami společnosti ČER, uplatněnými v rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí, kdy zejména odmítl její odkaz na rozhodnutí Evropské komise ve věci Kodak (viz dále). Jak uvedl, z tohoto rozhodnutí sice vyplývá závěr, že uvnitř koncernu jsou vyloučeny soutěžní vztahy (a soutěžní právo ES na tyto vztahy tedy nedopadá), tento závěr však byl vysloven ve vztahu mezi propojenými osobami, jež uzavřely dohodu, která by jinak byla posuzována jako kartelová. V předmětné věci se však nejedná o posuzování dohody mezi společnostmi společně kontrolovanými jedním subjektem, ale o případ zneužití dominantního postavení soutěžitelem, který není kontrolován stejnou osobou jako soutěžitel, vůči němuž zneužití směřovalo.

Jak již bylo uvedeno, však podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení shora popsaného rozhodnutí žalovaného. V žalobě je především namítána nepoužitelnost zákona

o ochraně hospodářské soutěže na daný případ. Jak žalobce uvedl, předmětem ochrany zmiňovaného zákona je hospodářská soutěž jako taková. Konstatoval-li žalovaný existenci újmy pouze na straně společností CHL, bez toho, že by byla prokázána újma i jiným soutěžitelům, nemohlo dojít k narušení hospodářské soutěže, ve smyslu § 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Z tohoto důvodu proto nebyla dána ani rozhodovací pravomoc obou správních orgánů. Žalobce dále uvedl, že při posuzování dané věci musí být postaveno najisto, že společnosti ČER i CHL jsou nezávislými účastníky soutěže, působícími na stejném relevantním trhu, z nichž jeden je objektivně schopen bránit efektivní hospodářské soutěži proto, že na daném relevantním trhu má dominantní postavení. Ve smyslu judikatury Evropského soudního dvora musí tedy disponovat takovou tržní silou, která mu umožňuje chovat se nezávisle na jiných soutěžitelích nebo spotřebitelích. Mezi žalobcem a společností CHL však soutěžní vztah neexistuje a nemůže tedy existovat vztah dominantního postavení jednoho subjektu vůči druhému, neboť jde o dceřiné společnosti holdingu UNIPETROL. Oba správní orgány dovodily vztah mateřské a dceřinné společnosti pouze ve vztahu UNIPETROL, a.s., - CHL, v případě žalobce však obdobný vztah nenalezly. Žalovaný v této souvislosti uzavřel, že nemůže-li mateřská společnost (v dané věci UNIPETROL, a.s.) sama rozhodovat o zásadních otázkách podnikání dceřinné společnosti, nejde, ve smyslu soutěžního práva o vztah ovládnutí. To však, dle názoru žalobce, nelze akceptovat. Nelze totiž přehlédnout, že společnost UNIPETROL, a.s., se na základním kapitálu žalobce podílí 50,995 %, přičemž zbývající část základního kapitálu připadá rovným dílem na tři subjekty. Na základě stanov společností ČER musí být k přijetí určitých rozhodnutí, týkajících se podnikání této společnosti a podléhajících schválení valnou hromadou, zapotřebí souhlasu nejméně tří akcionářů, kdy jedním z nich musí být vždy společnost UNIPETROL, a.s. (jinak by nebylo dosaženo požadované většiny 67,5 % hlasů všech akcionářů). Definice pojmu „kontrola“ ve smyslu soutěžního práva vyplývá z právních předpisů vydaných samotným Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, konkrétně z § 2 písm. h) vyhlášky č. 198/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy vertikálních dohod a § 2 písm. i), j) vyhlášky č. 199/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy dohod o výzkumu a vývoji. Ve smyslu těchto definic postačí pro závěr o existenci kontroly mezi právníckými osobami i jen zjištění o držení obchodního podílu (podílu na základním kapitálu) ve výši přesahujícím 50 %, nebo (mimo jiné) zjištěná „možnost jinak vykonávat rozhodující vliv na řízení právnícké osoby“. Jak žalobce uvedl, tento výkon rozhodujícího vlivu nemusí spočívat jen v aktivních příkazech, ale stejně účinná je i blokáce přijetí rozhodnutí, ke kterému 51 % podíl na hlasovacích právech zcela postačuje. K této žalobní námitce tedy žalobce uzavřel, že obě společnosti (ČER i CHL), jsou součástí jednoho holdingu/koncernu a jsou tudíž nezávislými podnikatelskými subjekty, nezávislými účastníky trhu. Nepodléhají tak předpisům soutěžního práva a projednání této věci proto nespadá do pravomoci Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Věc by měla být řešena v rámci holdingu, popřípadě pořadem práva civilního ve smyslu § 66a obchodního zákoníku.

Se shora uvedenou žalobní námitkou úzce souvisí i další argumentace žalobce, kterou je namítáno nesprávné vymezení relevantního trhu (§ 2 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže). Jak již žalobce uvedl, společnost UNIPETROL, a.s., je mateřskou společností jak ve vztahu ke společností CHL, tak i k žalobci. Ve stejném postavení je však i vůči dalším subjektům (v žalobě blíže specifikovaným). Z tohoto pohledu je proto, při vymezení

relevantního trhu, nutno vycházet z postavení společností UNIPTEROL, a.s., na trhu petrochemických výrobků. Výsledkem bude zjištění téměř monopolního postavení holdingu UNIPETROL na nasyceném (a tedy relativně uzavřeném) trhu, na němž jsou vůči této jednotce v soutěžním vztahu pouze mimo stojící společnosti, především zahraniční, obchodujícími pohonnými hmotami. Vztahy uvnitř ucelené jednotky UNIPETROL jsou vztahy mezi ovládající osobou a ovládanými sesterskými společnostmi (stejně jako mezi sesterskými společnostmi navzájem). V případě žalobce a společností CHL je tento vztah navíc umocněn i technickým a technologickým propojením, které konstatovaly i oba správní orgány. Soutěžní vztahy uvnitř holdingu jsou přitom vyloučeny. V případě žalobce žádná ze surovin (ve smyslu relevantního trhu vymezeného oběma správními rozhodnutími) není dodávána mimo trh holdingu (s výjimkou LPG).

Druhá skupina žalobních námitek se soustředila na způsob, jakým byl oběma správními orgány zhodnocen skutkový stav věci. Zde žalobce především vyjádřil názor, že k přerušení dodávek surovin společnosti CHL nedošlo z jeho strany svévolně. Uvedl, že v rozhodné době skončila platnost prozatímní dohody o dodávkách, přičemž k nemožnosti včasného uzavření nové dohody přispěl svým jednáním i samotný odběratel. Tuto skutečnost konstatovaly i oba správní orgány, nevyvodily z nich však žádný závěr. Za této situace bylo, dle názoru žalobce, ukončení platnosti smlouvy o dodávkách oním objektivně ospravedlnitelným důvodem, který mu umožnil v dodávkách nepokračovat, neboť tím odpadl právní důvod pro pokračování v kooperačním vztahu. Popsaný stav (spočívávající v absenci řádných, dlouhodobých smluv) navíc svým chováním vyvolala společnost CHL, když stávající dlouhodobé smlouvy jednostraně vypověděla, a to ve snaze domoci se změny v cenách dodávek. I v tomto případě si oba správní orgány byly této skutečnosti vědomy, avšak ve svém rozhodování kni nepřihlédly. Uvedené platí i pro oběma orgány konstатовanou vzájemnou závislost obou společností, kde je zcela evidentní, že existenčně závislý na odběrech surovin ze strany společností CHL je i žalobce. Kroky žalobce popsané v odůvodnění obou rozhodnutí měly jen obranný charakter, neboť šlo o reakci na chování společností CHL, motivovaného snahou vylepšit si své smluvní podmínky. Ani náznakem nebylo vzato též v úvahu, že společnost CHL je vůči žalobci v daleko výhodnějším postavení, vzhledem k personální unii (předseda představenstva společnosti UNIPETROL, a.s., je zároveň předsedou představenstva společností CHL), kdy mateřská společnost UNIPETROL, a.s., má i ve společnosti žalobce rozhodující podíl v tom smyslu, že sice svými rozhodnutími nemůže žalobce přímo řídit, může však rozhodnutí valné hromady svým většinovým podílem hlasů blokovat. Žalobce tedy konstatoval, že z uvedených skutečností lze dovodit nesprávnost a neúplnost posouzení skutkového stavu věci, kdy se napadené rozhodnutí žalovaného zabývá výhradně situací společností CHL a nebere současně v úvahu situaci žalobce. Napadené rozhodnutí zcela pomíjí a nesprávně právně hodnotí zjištěný právní důvod pro nepokračování v dodávkách a zcela přehlíží otázku, která z obou společností nerespektovala provizorní řešení situace pomocí aplikace § 448 odst. 2 obchodního zákoníku, pokud jde o určení cen za dodávky. Jak žalobce dále uvedl, esenciální podmínkou kvalifikace zneužívajícího jednání v hospodářské soutěži je též újma vzniklá jiným soutěžitelům. Dle jeho názoru si společnost CHL v době, kdy vypovídala dlouhodobé smlouvy, měla být vědoma důsledků s tím spojených. Z tohoto pohledu měla tedy dobu přibližně půl roku na to, aby se na možnost zastavení dodávky surovin připravila. Zastavení dodávek na cca 39 hodin jí navíc nemohlo vážně poškodit, neboť z technologických důvodů disponuje rezervami, umožňujícími výpadky dodávek kompenzovat. V neposlední řadě pak nelze přehlédnout skutečnost, že žalovaný existenci újmy u ostatních soutěžitelů vyhodnotil jako neprokázanou.

Žalovaný se ve svém vyjádření k věci ze dne 11.9.2003 velmi podrobně vyjádřil k jednotlivým žalobním námitkám. Pokud jde o žalobcem rozporovanou uplatnitelnost zákona o ochraně hospodářské soutěže na daný případ, žalovaný, nad rámec již dříve uvedených skutečností, uvedl, že zmiňovaný zákon pod pojmem kontroly rozumí možnost určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování jiného soutěžitele, přičemž jde o zcela samostatný pojem. Kontroluje ten, kdo přímo nebo nepřímo určuje nebo ovlivňuje soutěžní chování jiného soutěžitele, aniž by zde platila fikce ovládání ve smyslu § 66a odst. 3 obchodního zákoníku. Pojmy „kontrola“ a „ovládání“ se tedy mohou překrývat, avšak jejich překrytí není vždy pravidlem, a to nejen s ohledem na odlišný rozsah adresátů jednotlivých projevů kontroly či ovládání. Z důvodů podrobně již popsanych v odůvodnění obou správních rozhodnutí je zřejmé, že společnost UNIPETROL, a.s., není vůči žalobci osobou ovládající, a to i přes podíl ve výši 50,995 % na jeho základním kapitálu. Tento podíl na hlasovacích právech nezakládá, dle práva soutěžního, její kontrolu, nemůže-li sama o zásadních otázkách podnikání žalobce rozhodovat. O vztazích mezi žalobcem a společností CHL proto nelze hovořit (z pohledu soutěžního práva) jako o vztazích mezi sesterskými společnostmi uvnitř koncernu, když společnost UNIPETROL, a.s., žalobce samostatně neřídí a jeho soutěžní chování nemá možnost výlučně sama kontrolovat. Žalovaný proto, i z těchto důvodů, setrvává na svém původním názoru, že žalobce i společnost CHL jsou samostatnými subjekty z právního i ekonomického hlediska, ale též nezávislími soutěžiteli ve smyslu zákona o ochraně hospodářské soutěže. Žalovaný dále, ve shodě s odůvodněním jím vydaného rozhodnutí, zopakoval důvody, na jejichž základě dospěl k vymezení relevantního trhu, jak je popsán v žalobou napadeném rozhodnutí. Uvedené platí i pro tu část vyjádření, ve kterém se žalovaný vyjádřil k námitkám žalobce, kterými byla rozporována oprávněnost uložení peněžité sankce. Taktéž v žalobcem zpochybňované otázce správnosti a objektivnosti zjištění skutkového stavu věci žalovaný podrobně zopakoval své stanovisko, ve shodě s tím, jak vyplývá z odůvodnění jím vydaného rozhodnutí. V této souvislosti především zdůraznil, že nepopírá též závislost žalobce na společností CHL, a to především pokud jde o dodávky energií, i skutečnost, že společnost CHL je významným odběratelem surovin od žalobce v důsledku jejich propojení produktovody. Uvedené skutečnosti však nejsou v rozporu se zjištěním, že žalobce a společnost CHL jsou samostatnými soutěžiteli ve smyslu soutěžního práva. Uvedl dále, že trvá na svém názoru o vzniku újmy společností CHL v důsledku předmětného počínání žalobce, kdy touto újmu je z hlediska zákona již samotná skutečnost, že v důsledku přerušení dodávek surovin byla ztížena pozice společností CHL na trhu. Tato společnost byla nucena činit úkony směřující k minimalizaci přímých škod, jakož i úkony související, jež by bez přerušení dodávek činit nemusela; tyto kroky měly nepochybně i svůj dopad v úrovni finanční. Pro závěr o zneužití dominantního postavení žalobce nicméně nebylo nezbytné konkrétně vyčíslit vzniklou škodu, neboť předpokládaný zisk je v tomto případě hypotetický, a to zejména za situace, kdy k újmě společností CHL ze soutěžního hlediska nepochybně došlo. Pojmový znak zneužití dominantního postavení – existence újmy jiného soutěžitele – byl tímto způsobem naplněn a nebylo proto nutné provádět další šetření, směřující ke zjištění újmy v případě jiných soutěžitelů. Své procesní stanovisko žalovaný uzavřel tím, že žalobní námitky nepovažuje za opodstatněné a navrhl, aby soud žalobu v celém rozsahu zamítl.

Na vyjádření žalovaného zareagoval žalobce replikou ze dne 18.11.2004, z jejíhož obsahu vyplývá, že za zásadní otázku v projednávané věci považuje posouzení aplikovatelnosti zákona o ochraně hospodářské soutěže na tento případ, a to s ohledem na

opakovaně namítanou holdingovou vazbu mezi společností UNIPETROL, a.s., na straně jedné a žalobcem a společností CHL na straně druhé.

Soud si dále od žalovaného vyžádal předložení kompletního spisového materiálu vztahujícího se k řízení v této věci před správními orgány obou stupňů. S ohledem na značnou rozsáhlost takto předloženého správního spisu nebude na tomto místě podáván výčet jeho relevantního obsahu; listinné podklady zásadní povahy budou zmiňovány v rámci právního hodnocení věci, jak bude uvedeno dále.

Krajský soud v Brně přezkoumal žalobou napadené správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a to v rozsahu jeho napadení žalobou (§ 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního – dále jen s.ř.s., § 75 odst. 2, věta první s.ř.s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, když s tímto postupem žádný z účastníků nevyslovil nesouhlas (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Jak bylo již výše uvedeno, žalobní námitky se v dané věci koncentrují v zásadě do dvou skupin, kdy je především rozporována uplatnitelnost soutěžního práva na daný případ a dále pak dostatečnost skutkových zjištění a způsob jejich posouzení oběma správními orgány. Jako zcela zásadní lze přitom označit skupinu námitek prvně zmiňovanou. Před dalším právním rozbořem věci považuje soud za žádoucí dále poznamenat, že všechny žalobní námitky se v zásadě kryjí s argumentací uplatněnou žalobcem již v rámci rozkladového řízení (č.l. 1975 an. správního spisu) a jsou proto splněny procesní podmínky vyplývající z ust. § 5 s.ř.s. (vyčerpání řádných opravných prostředků v rámci správního řízení) pro připuštění těchto námitek k meritornímu soudnímu projednání.

Pro posouzení tvrzení žalobce, dle kterého mezi ním a společností CHL neexistují z důvodu jejich holdingové (koncernové) vazby soutěžní vztahy, je především nutné zabývat se rozvrstvením jejich portfolia mezi jednotlivé akcionáře a vnitřními pravidly jejich fungování. Mezi účastníky není sporu o tom, že společnost UNIPETROL, a.s., je jediným akcionářem společnosti CHEMOPETROL, a.s., a vykonává tedy i působnost valné hromady. Předmětem podnikání této společnosti je zejména výroba, zpracování, nákup, prodej a skladování paliv a maziv, včetně jejich dovozu, výroba, dovoz a zpracování chemických látek, výroba a rozvod plynu a tepla a koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej v režimu volných živností. Společnost Česká rafinérská, a.s., má předmět podnikání vymezen stejným způsobem (viz výpisy z obchodního rejstříku – č.l. 14 až 48 správního spisu). Za nespornou lze dále považovat skutečnost, že akciové portfolio společnosti ČER je rozděleno mezi čtyři akcionáře a sice UNIPETROL, a.s. (50,995 %), AgipPetroli International B.V., CONOCO CENTRAL and EASTERN EUROPE HOLDING B.V. a SHELL OVERSEAS INVESTMENTS B.V. (každý 16,335 %); majoritní akcionář nemá se společností uzavřenou ovládací smlouvu ve smyslu § 190b obchodního zákoníku, minoritní akcionáři nemají uzavřenou dohodu o jednání ve shodě (č.l. 69, 70, 350, 513 a 1899 správního spisu). Minoritní akcionáři jsou sdružení v konsorciu IOC (bez právní subjektivity). Pokud jde o vnitřní orgány společnosti ČER, jejich kompetence vyplývá ze stanov společnosti, založených na čl. 74 až 85 správního spisu. Dle článku 15/3 je valná hromada unášeníschopná, jsou-li přítomni akcionáři, kteří drží akcie se jmenovitou hodnotou představující nejméně 67,5 % základního kapitálu společnosti. Dle čl. 15/7 valná hromada, s výjimkou případů uvedených v čl. 12/2, bodu 31 až 35, rozhoduje vždy kvalifikovanou většinou, a to většinou dvou třetin, 67,5 %, či ¾ hlasu přítomných akcionářů. Z obsahu čl. 12/2 Stanov, je zřejmé, že kvalifikovaná většina

je potřebná v případě všech významnějších rozhodnutí, týkajících se dané společnosti. Mezi případy, kdy je vyžadována kvalifikována většina ve výši 67,5 % patří i schvalování dlouhodobých podnikatelských a investičních plánů (čl. 12/2 bod 12), schválení ročních podnikatelských plánů, včetně provozních a investičních rozpočtů (čl. 12/2 bod 13), či schválení jakýchkoli smluvních závazků či změn a doplňků stávajících smluvních závazků mimo rámec již schváleného podnikatelského plánu, které, v případě prodeje rafinérských produktů, přesahují 100.000 t, a taktéž vždy, kdy plnění přesahuje 30.000.000,- Kč, či zavazuje společnost na dobu delší než 1 rok (čl. 12/2 bod 18); touto kvalifikovanou většinou by se řídily i jakékoli doplňky či změny akcionářské smlouvy (čl. 12/2 bod 19). Na základě těchto skutečností tedy oba správní orgány zcela správně dovodily, že smlouvy na dodávky petrochemických surovin společnosti CHL (které spadají nepochybně pod čl. 12/2 bod 18 stanov), musí být odsouhlaseny valnou hromadou, a to vždy za souhlasu společnosti UNIPETROL, a.s.

Pokud jde o představenstvo společnosti, to, dle čl. 18/2 stanov, rozhoduje o všech záležitostech, které nejsou právními předpisy nebo stanovami vyhrazeny po působnosti valné hromady nebo dozorčí rady. Představenstvo má sedm členů, kteří ze svého středu volí předsedu a místopředsedu; současně je jeden z členů představenstva jmenován generálním ředitelem a další z členů ředitelem finančním. Dle čl. 20/9 stanov je představenstvo schopno se platně usnášet jen tehdy, je-li na zasedání přítomno nejméně pět jeho členů. K přijetí usnesení je třeba pěti hlasů. Jak dále vyplývá z obsahu akcionářské smlouvy ze dne 15.11.1995, ve znění jejího dodatku ze dne 10.9.1997 (čl. 86 až 190 správního spisu), mezi akcionáři byl dojednán způsob, jakým budou obsazovány funkce členů představenstva, včetně funkce předsedy představenstva a generálního ředitele jakož i funkce finančního ředitele (***) ; při rozhodování o těchto otázkách je zohledňována velikost obchodního podílu jednotlivých akcionářů. Konkrétní rozdělení pravomocí v představenstvu, z pohledu osob nominovaných jednotlivými akcionáři, je součástí správního spisu na čl. 351 (***) . Členové představenstva, navržené v souladu s akcionářskou smlouvou jednotlivými akcionáři, nedisponují, v případě jednoho každého z nich, většinou pěti hlasů; to platí i pro konsorcium IOC jako celek.

Ze skutečností výše uvedených je žalobou dovozována existence holdingu mezi mateřskou společností UNIPETROL, a.s., a dceřinými společnostmi ČESKÁ RAFINÉRSKÁ, a.s. a CHEMOPETROL, a.s., s čímž je, ve smyslu tzv. intra-enteprise doktríny (podrobněji viz dále), spojována neexistence soutěžních vztahů mezi těmito společnostmi.

Definici pojmu „holding“ podává ust. § 66a odst. 7 obchodního zákoníku, ve znění platném pro projednávanou věc – dále jen obchodní zákoník. Dle věty první tohoto ustanovení, jestliže jsou jedna nebo více osob podrobeni jednotnému řízení jinou osobou, tvoří tyto osoby s řídicí osobou koncern (holding) a jejich podniky, včetně podniku řídicí osoby, jsou koncernovými podniky. Z uvedeného ustanovení je zřejmé, že imanentní podmínkou pro vznik holdingu je oprávnění jedné osoby řídit osobu jinou, což znamená možnost přímo ovlivňovat chod společnosti v intencích oprávnění jejího představenstva. O takový případ však v projednávané věci nepochybně nejde, neboť, jak již bylo výše uvedeno, žádný z akcionářů není (prostřednictvím jím nominovaných členů) samostatně schopen dosáhnout při rozhodování představenstva společnosti ČER požadované většiny, což platí i v případě, kdy by minoritní akcionáři vystupovali v rámci konsorcia IOC. O holdingovém

vztahu lze hovořit pouze ve vztahu mezi společnostmi UNIPETROL, a.s., a CHEMOPETROL, a.s., a to z důvodů výše taktéž popsanych. Dle názoru soudu lze vztah společnosti UNIPETROL, a.s. k žalobci označit za ovládnání, ve smyslu ust. § 66a odst. 2 a § 66a odst. 3 písm. a), b) obchodního zákoníku. Dle ustanovení prvně zmíněného je ovládající osoba, která fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na řízení nebo provozování podniku jiné osoby. Je-li ovládající osobou společnost, jde o společnost mateřskou a společnost ovládaná je společností dceřinou. Nepřímým vlivem se rozumí vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby či jiných osob. Dle § 66a odst. 3 písm. a) je ovládající osobou vždy osoba, která je většinovým společníkem; to neplatí, jestliže ovládající osoba je určena podle ustanovení písm. b). Dle § 66a odst. 3 písm. b) obchodního zákoníku se za ovládající osobu považuje osoba, která disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody uzavřené svým společníkem, nebo společníky. Jak z výše popsaného postavení všech zúčastněných společností vyplývá, společnost UNIPETROL, a.s., je většinovým společníkem žalobce, přičemž neexistuje smlouva, která by její většinu hlasovacích práv převáděla na osobu jinou. Splňuje proto podmínky ovládající (mateřské) společnosti ve vztahu ke společností ČER, jakožto osobě dceřinné.

Výše uvedené závěry nicméně nemají z pohledu posuzování dané věci zásadní vliv. Úprava obchodního zákoníku je úpravou práva soukromého, kterou nelze bez dalšího aplikovat v oblasti práva veřejného, tedy ani ve sféře soutěžního práva, reprezentovaného zákonem na ochranu hospodářské soutěže. Zákon na ochranu hospodářské soutěže přitom pojmy „holding“, „koncern“, či „ovládání“ nepoužívá; klíčovým pojmem pro posouzení výše popsanych vztahů z pohledu ochrany hospodářské soutěže je pojem „kontrola“, jak bude uvedeno dále.

Legální definice pojmu „kontrola“ v zákoně na ochranu hospodářské soutěže uvedena není, tento pojem je používán pouze v rámci řízení vedeného dle části první hlavy čtvrté zákona, týkající se posuzování spojování soutěžitelů. Právě situace, kdy jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jeden podnik, nebo kdy jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik, je, za podmínek vyplývajících z ust. § 13 tohoto zákona, vnímána jako potenciální ohrožení hospodářské soutěže, podléhající z tohoto důvodu notifikační povinnosti. Tuto situaci lze vyjádřit i negativně, a to tak, že získání kontroly je spojeno se ztrátou dřívějšího samostatného působení kontrolovaného soutěžitele na trhu.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti je tedy zřejmé, že situace, kdy soutěžitel získává kontrolu nad jiným soutěžitelem, může být (za podmínek blíže stanovených) ohrožením hospodářské soutěže, a to v důsledku zesílení pozice kontrolujícího soutěžitele, vůči soutěžitelům ostatním. Jelikož získání kontroly nad jiným soutěžitelem musí být (obecně řečeno) spojeno s reálnou možností ovlivňovat dále jeho soutěžní chování, může tímto způsobem dojít k omezení soutěžního prostoru pro další subjekty, neboť mezi subjektem kontrolujícím a kontrolovaným nelze předpokládat existenci soutěžního vztahu.

Přestože případy týkající se získání kontroly nad podniky jiných soutěžitelů jsou v zákoně zmiňovány toliko v řízení o spojování soutěžitelů, neznamená to, že by výše konstatovaný závěr o neexistenci soutěžních vztahů mezi osobou kontrolující a kontrolovanou neměl význam v rámci řízení o dohodách narušující soutěž, ve smyslu části první hlavy druhé zákona o ochraně hospodářské soutěže, či v řízení, jehož účelem je posouzení existence dominantního postavení soutěžitele na relevantním trhu a jeho zneužívání, ve smyslu části první hlavy třetí citovaného zákona. Z tohoto důvodu tedy i

v projednávané věci (kdy šlo o posouzení existence dominantního postavení žalobce na relevantním trhu a jeho zneužití ve vztahu ke společností CHL) má své opodstatnění, zabývat se otázkou, zda je žalobce, stejně jako společnost CHL, kontrolován stejnou osobou.

Jak bylo výše konstatováno, pojem „kontrola“ není v zákoně o ochraně hospodářské soutěže definován. Odkaz žalobce na definice tohoto pojmu uvedené v prováděcích vyhláškách č. 198/2001 Sb., a č. 199/2001 Sb., je přitom nutno považovat za nepřipadný, neboť jde o definice použité výlučně pro případy řízení o povolení obecných výjimek ze zákazu dohod narušujících soutěž, ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, pro některé druhy dohod. Taktéž již bylo konstatováno, že předmětný pojem není možné ztotožňovat s pojmoslovím užívaným normou soukromého práva – obchodním zákoníkem, a to zejména s pojmem „ovládání“. Posledně zmiňovaný pojem je nepochybně pojmem širším, který v sobě zahrnuje i aspekty, které jsou z hlediska chování soutěžitelů na trhu irelevantní; kontrola ve smyslu práva soutěžního nemusí vždy předpokládat přímý vliv na řízení či provozování podniku jiného soutěžitele, jako je tomu u ovládání. Pojem „kontrola“ bývá v literatuře, ale i v rozhodovací praxi antimonopolních orgánů a soudů, vykládán jako možnost určovat nebo ovlivňovat soutěžní chování jiného soutěžitele, respektive jeho podniku. Dle názoru soudu nelze nicméně takto vymezený pojem kontroly chápat pouze jako možnost kontrolujícího soutěžitele zavazovat jiného soutěžitele svými příkazy ke konkrétnímu soutěžnímu jednání (jako je např. schvalování prodejních plánů kontrolovaných soutěžitelů, určování množství a struktury jejich produkce, stanovování jejich cenové politiky, apod.), jak tomu bylo například ve věci *Viho Europe vs. Commission* [C 73-95P (1996) ECR I 5457]. Soud zastává názor, že za kontrolu jiného soutěžitele (podniku) lze považovat i situaci, kdy soutěžitel reálně disponuje i jen takovými oprávněními, která mu umožní blokovat jakékoli kroky jiného soutěžitele, které by ovlivňovaly jeho postavení na trhu, nebude-li takové jednání souladné s jeho záměry. Jinými slovy lze konstatovat, že získání kontroly nad podnikem soutěžitele znamená pro tohoto soutěžitele ztrátu jeho samostatného soutěžního jednání, tedy ukončení situace, kdy jeho počínání na trhu nebylo ze strany jiného soutěžitele kontrolováno, ovlivňováno, či jinak určováno. Jen pro úplnost soud dodává, že samostatností je myšlena samostatnost ekonomická, nikoli právní. Pro závěr, že kontrolou lze rozumět i situaci, kdy určitý soutěžitel je (bez nutnosti jakéhokoli konsensu s dalšími subjekty) schopen negovat jakoukoli snahu jiného soutěžitele o samostatné chování na trhu, lze dovodit například z rozhodnutí Evropské komise ve věci *Kodak* (1970 CML D19), jehož aplikace se ostatně dovolával i žalobce v rámci rozkladového řízení. Evropská komise v této věci, při posuzování dohod kartelového typu, vyslovila názor, že byly-li posuzované smlouvy uzavřeny mezi dceřinými společnostmi, které nemohou jednat nezávisle na jejich mateřské firmě, jejich jednotlivé smlouvy v rámci této skupiny nebyly uzavřeny mezi nezávislými ekonomickými jednotkami a ovlivnění hospodářské soutěže nebylo tedy pravděpodobné ani možné (soud při nedostupnosti textu tohoto rozhodnutí v českém či anglickém jazyce na oficiálních webových stránkách Evropské komise vycházel z textu uvedeného v publikaci Goyder, D. G.: *E C Competition Law. Third Edition.* Oxford University Press 1998, str. 91). Sluší na tomto místě poznamenat, že soud si je plně vědom skutečnosti, že tento názor byl vysloven v souvislosti s posuzováním smluv, které by jinak mohly být považovány za smlouvy kartelové; jak však již bylo výše konstatováno, posuzování vztahu kontroly mezi soutěžiteli je relevantní ve všech druzích řízení ve věcech ochrany hospodářské soutěže. Absence obdobných rozhodnutí, ať již ze strany Evropské komise, či jiných orgánů je dána nepochybně tím, že případné stížnosti na zneužití dominantního postavení ze strany jednoho

soutěžitele, na úkor soutěžitele jiného, kdy oba náleželi do jedné vlastnické struktury, byly vyřešeny mimo správní řízení, neboť pro meritorní rozhodování nebyly dány důvody.

Uvedené závěry našly své zobrazení v takzvané *intra – enterprise doktríně*, dle které si subjekty náležející k jednomu hospodářskému celku, v jehož rámci jeho dceřinné společnosti nemají skutečnou volnost, pokud jde o určování jejich soutěžního chování na trhu, nemohou účinně konkurovat. Uvedený závěr, který dopadá na vztahy vertikální (mateřská a dceřinná společnost) lze nepochybně vztáhnout i do roviny horizontální (vztahy mezi soutěžiteli, nacházejícími se ve vztahu kontrolované osoby k téže mateřské společnosti).

Na základě těchto teoretických východisek přistoupil soud k posuzování skutkového stavu věci (skutečnosti, které vzal za prokázané jsou uvedené výše), přičemž dospěl k názoru, že společnost UNIPETROL, a.s., je schopna kontrolovat soutěžní jednání žalobce.

Pro posouzení předmětné otázky musí mít vždy zásadní význam zhodnocení rozložení sil jednotlivých akcionářů při rozhodování na valné hromadě společnosti. Vzhledem k tomu, že valná hromada společností ČER je usnášeníschopná pouze v případě přítomnosti akcionářů držících akcie se jmenovitou hodnotou představující nejméně 67,5 % základního jmění společnosti, lze přisvědčit názoru obou správních orgánů, že pro přijetí jakéhokoli rozhodnutí valné hromady je nutná přítomnost majoritního akcionáře (společnosti UNIPETROL, a.s.). Pokud jde o případy, které jsou pro posouzení soutěžního jednání společnosti zásadní (jako např. schvalování dlouhodobých podnikatelských a investičních plánů, schvalování investičních rozpočtů, či smluvních závazků významnější povahy), dle stanov společnosti je pro přijetí jakéhokoli rozhodnutí tohoto druhu nutná kvalifikovaná většina 67,5 % přítomných akcionářů. Při již konstatované nutné účasti majoritního akcionáře mohou tak nastat v zásadě dvě situace. Při přítomnosti všech akcionářů musí být k přijetí rozhodnutí dosaženo souhlasu společností UNIPETROL (50,995 % hlasů) + minimálně dvou akcionářů minoritních (2 x 16,335 % hlasů); to se rovná 83,665 % hlasů (varianta majoritní akcionář + jeden minoritní akcionář nedosahuje potřebného kvóra – 67,33 % hlasů). Pokud se však jednání na valné hromadě zúčastní (kromě majoritního akcionáře) pouze dva akcionáři minoritní, valná hromada bude i v tomto případě usnášeníschopná (přítomnost akcionářů s 83,665 % hlasů), k přijetí kvalifikovaného rozhodnutí však v tomto případě postačí i jen souhlas majoritního akcionáře (50,995 % hlasů) a jednoho akcionáře minoritního (16,335 % hlasů), což představuje 67,335 % hlasů). Kvórum v tomto případě (při neúčasti akcionáře disponujícího 16,335 % hlasů) činí koliko 56,47 %. Správní orgány v dané věci tedy pochybily, pokud dovodily, že k přijetí rozhodnutí v těchto věcech je nutné dosáhnout vždy souhlasu nejméně tří akcionářů ČER, z nichž jeden musí nutně vždy být společnost UNIPETROL, a.s. Toto pochybení nemá vliv na zásadní zjištění, kterými je nutný souhlas majoritního akcionáře při přijetí jakéhokoli rozhodnutí ve smyslu výše uvedeném, nepodává však zcela jasný obraz o postavení jednotlivých akcionářů.

Z výše popsaného stavu věci je zcela evidentní výjimečné postavení majoritního akcionáře, ve vztahu k možnosti ovlivňování soutěžního jednání žalobce. Jakkoli nelze popřít, že tento akcionář není schopen prosadit posuzovaná rozhodnutí na valné hromadě bez konsensu s minimálně dvěma minoritními akcionáři, respektive bez shody s jedním minoritním akcionářem, za situace, kdy se jeden z minoritních akcionářů valné hromady neúčastní, neznamená toto zjištění nic jiného, než že majoritní akcionář není schopen formou rozhodnutí valné hromady prosazovat svou vůli o konkrétním soutěžním jednání žalobce nezávisle na zbývajících akcionářích. Nemá tedy možnost kontrolovat společnost ČER přímo, tedy zavazovat ji svými příkazy ke konkrétnímu soutěžnímu jednání, to však, z důvodu výše

popsaných, existenci kontroly nevylučuje. Disponuje-li totiž majoritní akcionář prostředky pro vyloučení jakéhokoli soutěžního jednání společnosti ČER, které není souladné s jeho zájmy a nepotřebuje-li k tomu souhlas žádného z dalších akcionářů, nelze hovořit o ekonomické samostatnosti této společnosti; takovou situaci lze nepochybně podřadit pod pojem „kontrola“, jak byl výše vymezen.

Tyto závěry jsou v projednávané věci umocněny též specifickým rozdělením pravomocí mezi valnou hromadou a představenstvem společnosti ČER, které se (v zákonem stanovených mezích) odchylojí od stavu předpokládaného obchodním zákoníkem. Jde především o výše již opakovaně zmiňovanou pravomoc rozhodovat o (obecně řečeno) podnikatelských rozhodnutích žalobce, důležitých pro jeho postavení a další působení na trhu, která si pro sebe vyhradila valná hromada (viz příslušná ustanovení Stanov, jak byly pospány výše, či akcionářské smlouvy). Postavení valné hromady vůči představenstvu společnosti je tedy v případě společnosti ČER ještě silnější oproti obecné úpravě obchodního zákoníku a důsledky rozhodování valné hromady ve zmiňovaných otázkách se tak ještě více projevují na konkrétním soutěžním jednání žalobce. Uvedené platí i pro ne zcela běžný mechanismus řešení neshody v představenstvu, kdy je o těchto otázkách rozhodováno opět valnou hromadou, a to kvalifikovanou většinou 67,5 % hlasů přítomných akcionářů (čl. 12/2 bod 29 Stanov, čl. 1. *** akcionářské smlouvy – čl. 97 správního spisu.

Vzhledem k tomu, že společnost UNIPETROL, a.s., je výše popsáným způsobem schopna vykonávat kontrolu nad soutěžním jednáním žalobce, má soud za to, že nejde o případ tzv. společné kontroly, která je, ve smyslu ust. § 12 odst. 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže, taktéž myslitelná. Obecně vzato je za společnou kontrolu považována situace, kdy lze soutěžní chování kontrolovaného subjektu ovlivňovat pouze při dosažení konsensu dvou a více osob. Musí tedy jít o případ, kdy budou-li tyto osoby vystupovat ve shodě, mohou ovlivňovat chování kontrolovaného subjektu na trhu, a to nezávisle na vůli zbývajících společníků. Jakkoli je totiž v projednávané věci pro jakékoli podnikatelsky relevantní rozhodnutí žalobce nutný konsensus minimálně majoritního akcionáře a dvou akcionářů minoritních (v některých případech – jak již bylo popsáno – postačí i konsensus jediného minoritního akcionáře), nelze přehlédnout zásadní skutečnost, dle které je majoritní akcionář schopen, nezávisle na postoji dalších akcionářů, jakékoli rozhodnutí tohoto typu zablokovat. Nelze taktéž přehlédnout, že žádný z minoritních akcionářů není v postavení, kdy by přijetí jakéhokoli rozhodnutí valné hromady nutně záviselo na jeho hlasech (v rámci konkrétních rozhodovacích koalic je každý z nich zastupitelný); toto výlučné postavení má toliko akcionář majoritní.

Za podstatnou považuje soud dále skutečnost, že pro závěr o existenci kontroly nad podnikem jiného soutěžitele postačí i jen možnost takové kontroly, bez nutnosti jejího faktického výkonu. Lze v této souvislosti odkázat na ust. § 12 odst. 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže, dle kterého se za spojení soutěžitelů podle tohoto zákona rovněž považuje, jestliže jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují ji již alespoň jeden podnik, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik. Z tohoto pohledu je pak nutno nahlížet i na závěr odvolacího orgánu, dle kterého by společnost UNIPETROL, a.s., pokud by skutečně vykonávala kontrolu nad žalobcem, nepřipustila přerušování výroby ve své ze 100 % vlastněné dceřinné společnosti, neboť by vztahy mezi společnostmi CHL a ČER z titulu svého postavení vyřešila. Jakkoli se tento závěr může jevit jako logický, nemůže nic změnit na objektivních skutečnostech, které

existenci kontroly nad společností ČER potvrzují. Žalovaný navíc v této souvislosti nezohledňuje důvody, které k vlastnímu přerušení dodávek vedly. Není sporu o tom, že počínaje dnem 1.6.2002, neexistoval (z důvodů výše již podrobně rozebraných) mezi společnostmi ČER a CHL smluvní vztah, na jehož základě by mělo být v dodávkách surovin pokračováno. Za této situace se dne 31.5.2002 sešlo kompletní představenstvo společnosti ČER, kdy hlasovalo o celkem třech návrzích na uzavření prozatímních smluv o dodávkách (dva návrhy byly předloženy majoritním akcionářem, jeden návrh konsorciem IOC). Ze zápisu o hlasování, založeném na l.č. 430 správního spisu je patrný i způsob, jakým hlasovali členové představenstva navržení do této funkce majoritním akcionářem. Z obsahu tohoto zápisu *** je zřejmé, že tito členové představenstva v obou případech nehlasovali zcela jednotně.

Na základě všech uvedených skutečností lze tedy uzavřít, že stejně jako společnost CHL je i společnost ČER kontrolována společností UNIPETROL, a.s., v důsledku čehož nemůže mezi oběma kontrolovanými společnostmi existovat soutěžní vztah. Společnosti ČER a CHL vůči sobě tedy nemohou vystupovat jako soutěžitelé, ve smyslu vymezení tohoto pojmu v § 2 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Jelikož současně žalovaný (na rozdíl od orgánu prvostupňového) dovedl negativní důsledky předmětného jednání žalobce toliko ve vztahu ke společnosti CHL a nikoli již k dalším soutěžitelům (kde by již případná odpovědnost žalobce za zneužití dominantního postavení na trhu mohla existovat), je pojmově vyloučeno, aby žalobce jednáním popsaným ve výroku I. rozhodnutí žalovaného zneužil svého dominantního postavení na újmu jiných soutěžitelů, ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Vzhledem k tomu, že soud v projednávané věci nedovodil existenci soutěžního vztahu mezi žalobcem a společností, která měla být v důsledku jeho zneužití dominantního postavení na trhu poškozena, bylo by nadbytečné se zabývat dalšími žalobními námitkami, neboť nebyla naplněna esenciální podmínka odpovědnosti za protisoutěžní jednání.

Podle ust. § 78 odst. 1, věty první s.ř.s., je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě nesprávného právního hodnocení věci, soudu nezbylo, než rozsudkem jej zrušit.

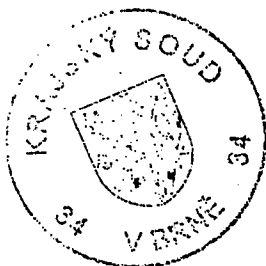
Výrok o náhradě nákladů tohoto řízení se opírá o ust. § 60 odst. 7 s.ř.s., dle kterého, jsou-li pro to důvody hodné zvláštního zřetele, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává. Z tohoto důvodu soud neaplikoval obecné pravidlo vyplývající ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Důvody hodné zvláštního zřetele, které odůvodňují nepřiznání práva na náhradu nákladů řízení jinak úspěšnému žalobci, spatřuje soud ve skutečnosti, že právní posouzení zjištěného chování žalobce je především založeno na aplikaci nabízejících se teoretických přístupů, kdy samotná zákonná úprava či prameny komunitárního práva představují pro tuto interpretaci toliko základní regulativy. Vzhledem k tomu, že se oba správní orgány danou věcí zabývaly velmi pečlivě a náležitou péčí věnovaly též právní subsumpci těchto zjištění, považuje soud za žádoucí, aby žalovaný nenesl náklady tohoto řízení, když rozpor jím vydaného rozhodnutí se zákonem spočívá pouze v rozdílném teoretickém přístupu výkladu některých pojmů soudem. Z tohoto důvodu proto soud rozhodl, jak uvedeno ve výroku II. tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, je přípustná kasační stížnost za podmínek § 102 a násl. s.ř.s., kterou lze podat do dvou týdnů po jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně, a to ve dvou vyhotoveních. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Brně dne 18.1.2005

Za správnost vyhotovení:
Blanka Hladíková

Blanka Hladíková

JUDr. Jaroslav Tesák, Ph.D., v.r.
předseda senátu

